

poznámky do zošita

- politický systém SŠ bol ovplyvnený zahraničnou politikou Nemecka, preto získal prívlastok **klérofašistický**.

Hlinková ľudová strana (HLS) nebola vnútorne jednotná - prebiehal v nej ostrý zápas medzi dvomi krídlami = konzervatívci a radikály

Predsedom HLS bol Dr. Jozef Tiso

- **KONZERVATÍVNE (umiernené krídlo)** - predseda je **Dr.Jozef Tiso**.
- **RADIKÁLNE (radikálno-fašistické)** – na čele **V. Tuka (min. zahraničia) a A. Mach (min. vnútra a veliteľ Hlinkovej gardy)**
= krídlo pôsobí demagogicky – chce zaviesť ideológiu nacistického Nemecka
= útočí na Cirkev a Tisa- žiada odsun židov
----- vznikla **HG** (Hlinková garda)-polovojenská organizácia----na čele **A. Mach a HM** (Hlinková mládež) – podľa vzoru Nemecka

PRENASLEDOVANIA ŽIDOV- Židovský kódex

- je vládne nariadenie z 9.9.1941 (na Slovensku mal riešiť židovskú otázku) na základe norimberských rasových zákonov) prijaté v Žiline.

Dopad na židovské obyvateľstvo:

- Židia boli zbavení majetku (arizácia)
- stratili základné politické, občianske a nakoniec aj ľudské práva
- boli sústreďovaní **radikálnym krídlom HLS do pracovných táborov** (sústreďovací tábor bol aj v Sereďi)
- museli nosiť verejne potupné označenie **žltú hviezdu** tzv. Dávidova

Konzervatívna strana: prezident Tiso udeľoval prezidentské výnimky (par. 255 a 256 sa týkali tých Židov, ktorí mali miešané manželstvo, alebo pred 30.10.1918 sa dali pokrstiť a prestúpili do Katolíckej Cirkvi).

- **Deportácie:**
- **I. vlna- marec 1942- Poprad (len ženy)**...za každého Žida slovenská vláda musela platiť 500 mariek (5.000 eur)- Nemcom
- **Posledný-** október 1942 (BA Lamač -ženy; + Sereď, Žilina, Nováky- muži---spolu 57 tisíc Židov
- **II.vlna:** počas SNP ...začal platiť „vyst'ahovalecký zákon“...vyviezli okolo 16.000 Židov.na Slovensku bol nastolený totalitný politický systém HLS (1.pol.strany) - dostal prívlastok „**deravá totalita**“ - lebo bol miernejšia ako v iných štátoch v období II. svetovej vojny- nebol totiž žiaden trest smrti vykonaný na území Slovenska.

